

BEROEPSKWALIFICATIE

Plaatwerker carrosserie

////////////////////////////////////
BK-0121-3

1. Globaal

1.1 TITEL

Plaatwerker carrosserie

Er zijn een aantal benamingen voor het beroep: plaatslager, plaatbewerker etc.

1.2 DEFINITIE

De plaatwerker carrosserie vervangt of herstelt beschadigde plaatonderdelen teneinde deze weer in vorm te brengen.

1.3 NIVEAU (VKS EN EQF)

3

1.4 JAAR VAN ERKENNING

versie 3, 2019

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Competentie 1:

Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn

- Houdt zich aan de regels over veiligheid, gezondheid, milieu- en kwaliteitszorg
- Sorteert afval en voert het af volgens de voorschriften

- Sorteert en/of stockeert gevaarlijke en ontvlambare producten volgens voorschriften
- Recupereert materialen
- Gaat zuinig om met materialen, gereedschappen, tijd en vermijdt verspilling
- Gebruikt hef- en hijswerktuigen volgens voorschriften
- Controleert de aanwezigheid van en gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) volgens de specifieke voorschriften
- Houdt rekening met het verband tussen de eigen werkzaamheden en risico's verbonden aan het hogespanningssysteem van voertuigen (bijvoorbeeld elektrische, hybride, waterstof,...)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de opbouw en werking van hogespanningssystemen in voertuigen
- Kennis van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Kennis van veiligheidsregels
- Kennis van milieuvoorschriften
- Kennis van ergonomie
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van eigenschappen van de gebruikte materialen
- Kennis van het gebruik van apparatuur en gereedschap
- Kennis van kwaliteitsnormen

Competentie 2:

Voert de werkzaamheden uit op basis van een werkfiche of aanwijzingen van een verantwoordelijke

- Treft voorbereidingen om de opdracht optimaal uit te voeren
- Bepaalt de werkmethode en legt benodigde producten, gereedschap en materiaal klaar
- Raadpleegt technische bronnen (werkplaatshandboek, werkfiches, constructeursvoorschriften)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van bedrijfseigen software
- Kennis van constructeursvoorschriften of het opzoeken ervan

Competentie 3:

Bereidt de werkplek en het voertuig voor

- Interpreteert de werkfiche
- Identificeert het voertuig
- Zorgt dat voertuig verplaatst wordt naar de werkzone
- Bereidt het gereedschap en de producten voor en zet ze klaar
- Beschermt het voertuig (stoelhoes, stuurhoes, tapijtbescherming, ...) en eventuele andere voertuigen in de buurt (gordijnen, ...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van voertuigtypes
- Kennis van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Kennis van veiligheidsregels
- Kennis van milieuvoorschriften
- Kennis van ergonomie
- Kennis van eigenschappen van de gebruikte materialen
- Kennis van eigenschappen van de te bewerken materialen

- Kennis van het gebruik van apparatuur en gereedschap
- Kennis van kwaliteitsnormen

Competentie 4:

Vult de opvolgdocumenten van de interventie in en geeft de informatie door aan de betrokkenen

- Vult de werkfiche in voor facturatie of verduidelijking van de uitgevoerde werkzaamheden
- Registreert gebruikte hoeveelheden materialen
- Wisselt mondeling en schriftelijk informatie uit met collega's en verantwoordelijke
- Gebruikt bedrijfseigen software

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van bedrijfseigen software
- Kennis van constructeursvoorschriften of het opzoeken ervan

Competentie 5:

Ruimt de werkzone op, maakt ze schoon en voert een basisonderhoud uit aan gereedschappen en installaties

- Legt gereedschap en grondstoffen op de juiste plaats terug
- Reinigt gereedschap vooraleer het op te bergen
- Houdt de werkvloer ordelijk en proper (verwijderen van voden, olievlekken, ...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van het gebruik van apparatuur en gereedschap
- Kennis van schoonmaaktechnieken
- Kennis van onderhoudsproducten

Competentie 6:

Controleert de geometrie van het chassis, de zelfdragende carrosserie, het onderstel, ... en buigt vervormde carrosserie-elementen weer recht of vervangt ze

- Houdt zich aan de constructeursvoorschriften en de autotechnische keuringsnormen
- Gebruikt meet- en controle-instrumenten
- Controleert vervormingen van het chassis met een richtbank, mallen of lasermeetpunten en meetinstrumenten
- Brengt de ankerpunten aan waaraan men het voertuig kan rechtekken
- Richt het voertuig met behulp van de richtbank volgens de voorgeschreven trekrichting
- Richt het chassis met behulp van een richtsysteem met meet- of kaliberapparatuur
- Legt krimppunten op plaatsen met overmatige rek
- Werkt kleine blutsen, builen en deuken weg met pneumatisch, hydraulisch of elektrisch pers- en trekgereedschap
- Deukt schade spuitvrij uit met specifiek gereedschap
- Maakt nieuwe stukken op maat
- Lijmt of last nieuwe stukken op het koetswerk
- Werkt lasnaden en herstelde delen bij zonder dat de herstelling aan stevigheid inboet (slijpen, vijlen, schuren, frezen, ...)
- Vertint, soldeert of dicht lasnaden, puntlassen en andere naden af

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis automechanica
- Kennis van plaatwerk
- Kennis van richtwerk
- Kennis van geometrie (uitlijnen)
- Kennis van automechanica in verband met frame en ophanging
- Kennis van lastechnieken
- Kennis van lijmkenarakteristieken
- Kennis van roestwerende producten
- Kennis van corrosiegevoelige componenten
- Kennis van autotechnische keuringsnormen
- Kennis van metaalbewerkingstechnieken (slijpen, frezen,...)
- Kennis van verbindingstechnieken (lijmen, hardsolderen, schroeven, klinken,...)
- Kennis van specifiek gereedschap in functie van plaatwerk (richtbank, pneumatisch, hydraulisch of elektrisch pers- en trekgereedschap ,...)

Competentie 7:

Heeft oog voor defecten en schade die niet op de werkfiche staan

- Merkt schade op en meldt de schade als die niet vermeld is op de werkfiche
- Meldt de vaststellingen aan de verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis auto-elektriciteit
- Basiskennis auto- elektronica
- Basiskennis automechanica
- Kennis van geometrie (uitlijnen)

Competentie 8:

Herstelt en/of vervangt al dan niet dragende plaatonderdelen in functie van de voorschriften van de constructeur

- Tilt het voertuig op volgens de instructies van de constructeur
- Deukt het voertuig uit met behulp van de gepaste hulpgereedschappen
- Werkt de plaat strak uit
- Verwijdert plaatdelen door te zagen, beitelen, slijpen of boren
- Plaatst nieuwe onderdelen en past deze aan het voertuig aan
- Bevestigt nieuwe onderdelen door te lassen, lijmen, schroeven, clinchen, klinken, hardsolderen...
- Werkt lasnaden en herstellde of verbonden onderdelen bij door te slijpen, vijlen, schuren of frezen zonder dat aan stevigheid ingeboet wordt
- Verwijdert oude laklagen en schuurt verloopranden aan

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis automechanica
- Kennis van plaatwerk
- Kennis van richtwerk
- Kennis van geometrie (uitlijnen)
- Kennis van automechanica in verband met frame en ophanging
- Kennis van lastechnieken
- Kennis van lijmkenarakteristieken

- Kennis van roestwerende producten
- Kennis van metaalbewerkingstechnieken (slijpen, frezen,...)
- Kennis van verbindingstechnieken (lijmen, hardsolderen, schroeven, klinken,...)
- Kennis van specifiek gereedschap in functie van plaatwerk (richtbank, pneumatisch, hydraulisch of elektrisch pers- en trekgereedschap ,...)

Competentie 9:

Brengt kisten en corrosiewerende producten aan

- Bootst de originele naden na
- Controleert dat de naden 100% dicht zijn om waterinfiltratie en roestvorming te voorkomen
- Brengt beschermingskisten aan op kwetsbare plaatsen (wieldoorgangen, bodemplaten, ...)
- Brengt corrosiewerend product aan

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van roestwerende producten
- Kennis van corrosiegevoelige componenten

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van de opbouw en werking van hogespanningssystemen in voertuigen
- Basiskennis auto-elektriciteit
- Basiskennis auto- elektronica
- Basiskennis automechanica
- Basiskennis van bedrijfseigen software
- Kennis van voertuigtypes
- Kennis van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Kennis van constructeursvoorschriften of het opzoeken ervan
- Kennis van veiligheidsregels
- Kennis van milieuvoorschriften
- Kennis van ergonomie
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van eigenschappen van de gebruikte materialen
- Kennis van eigenschappen van de te bewerken materialen
- Kennis van het gebruik van apparatuur en gereedschap
- Kennis van kwaliteitsnormen
- Kennis van plaatwerk
- Kennis van richtwerk
- Kennis van geometrie (uitlijnen)
- Kennis van automechanica in verband met frame en ophanging
- Kennis van lastechnieken
- Kennis van lijmkenarakteristieken
- Kennis van roestwerende producten
- Kennis van corrosiegevoelige componenten
- Kennis van autotechnische keuringsnormen

- Kennis van metaalbewerkingstechnieken (slijpen, frezen,...)
- Kennis van verbindingstechnieken (lijmen, hardsolderen, schroeven, klinken,...)
- Kennis van specifiek gereedschap in functie van plaatwerk (richtbank, pneumatisch, hydraulisch of elektrisch pers- en trekgereedschap ,...)
- Kennis van schoonmaaktechnieken
- Kennis van onderhoudsproducten

Cognitieve vaardigheden

- Houdt zich aan de regels over veiligheid, gezondheid, milieu- en kwaliteitszorg
- Sorteert en/of stockeert gevaarlijke en ontvlambare producten volgens voorschriften
- Controleert de aanwezigheid van en gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) volgens de specifieke voorschriften
- Houdt rekening met het verband tussen de eigen werkzaamheden en risico's verbonden aan het hogespanningssysteem van voertuigen (bijvoorbeeld elektrische, hybride, waterstof,...)
- Houdt zich aan de constructeursvoorschriften en de autotechnische keuringsnormen
- Controleert vervormingen van het chassis met een richtbank, mallen of lasermeetpunten en meetinstrumenten
- Merkt schade op en meldt de schade als die niet vermeld is op de werkfiche
- Meldt de vaststellingen aan de verantwoordelijke
- Controleert dat de naden 100% dicht zijn om waterinfiltratie en roestvorming te voorkomen
- Bepaalt de werkmethode en legt benodigde producten, gereedschap en materiaal klaar
- Raadpleegt technische bronnen (werkplaatshandboek, werkfiches, constructeursvoorschriften)
- Interpreteert de werkfiche
- Identificeert het voertuig
- Vult de werkfiche in voor facturatie of verduidelijking van de uitgevoerde werkzaamheden
- Registreert gebruikte hoeveelheden materialen
- Wisselt mondeling en schriftelijk informatie uit met collega's en verantwoordelijke
- Gebruikt bedrijfseigen software

Probleemoplossende vaardigheden

Motorische vaardigheden

- Sorteert afval en voert het af volgens de voorschriften
- Recupereert materialen
- Gaat zuinig om met materialen, gereedschappen, tijd en vermijdt verspilling
- Gebruikt hef- en hijswerktuigen volgens voorschriften
- Gebruikt meet- en controle-instrumenten
- Brengt de ankerpunten aan waaraan men het voertuig kan rechtekken
- Richt het voertuig met behulp van de richtbank volgens de voorgeschreven trekrichting
- Richt het chassis met behulp van een richtsysteem met meet- of kaliberapparatuur
- Legt krimppunten op plaatsen met overmatige rek
- Werkt kleine blutsen, builen en deuken weg met pneumatisch, hydraulisch of elektrisch pers- en trekgereedschap
- Deukt schade spuitvrij uit met specifiek gereedschap
- Maakt nieuwe stukken op maat
- Lijmt of last nieuwe stukken op het koetswerk

- Werkt lasnaden en herstelde delen bij zonder dat de herstelling aan stevigheid inboet (slijpen, vijlen, schuren, frezen, ...)
- Vertint, soldeert of dicht lasnaden, puntlassen en andere naden af
- Tilt het voertuig op volgens de instructies van de constructeur
- Deukt het voertuig uit met behulp van de gepaste hulpgereedschappen
- Werkt de plaat strak uit
- Verwijdert plaatdelen door te zagen, beitelen, slijpen of boren
- Plaatst nieuwe onderdelen en past deze aan het voertuig aan
- Bevestigt nieuwe onderdelen door te lassen, lijmen, schroeven, clinchen, klinken, hardsolderen...
- Werkt lasnaden en herstelde of verbonden onderdelen bij door te slijpen, vijlen, schuren of frezen zonder dat aan stevigheid ingeboet wordt
- Verwijdert oude laklagen en schuurt verloopranden aan
- Bootst de originele naden na
- Brengt beschermingskitten aan op kwetsbare plaatsen (wieldoorgangen, bodemplaten, ...)
- Brengt corrosiewerend product aan
- Treft voorbereidingen om de opdracht optimaal uit te voeren
- Zorgt dat voertuig verplaatst wordt naar de werkzone
- Bereidt het gereedschap en de producten voor en zet ze klaar
- Bescherm het voertuig (stoelhoes, stuurhoes, tapijtbescherming, ...) en eventuele andere voertuigen in de buurt (gordijnen, ...)
- Legt gereedschap en grondstoffen op de juiste plaats terug
- Reinigt gereedschap vooraleer het op te bergen
- Houdt de werkvloer ordelijk en proper (verwijderen van voden, olievlekken, ...)

Omgevingscontext

- De plaatwerker carrosserie situeert zich in de autosector bij de schadeherstelbedrijven
- Hij werkt alleen of samen met collega's plaatwerkers carrosserie en demonteur monteur carrosserie
- Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kan lawaaihinder voorkomen
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is vereist
- De activiteiten vinden plaats in de werkplaats zelf, hij gaat niet ter plaatse.
- Het beroep wordt uitgeoefend binnen een aaneenschakeling van activiteiten in een herstelproces, waarbij de plaatwerker carrosserie een duidelijk afgebakende plaats inneemt
- Het beroep is vrij gestructureerd, er is een logische volgorde bij het herstellen van de schade
- De plaatwerker carrosserie dient efficiënt te werken zodat de planning en het gehele herstelproces geen vertraging oploopt
- De uitoefening van het beroep varieert naar type, merk van auto en de omvang van de schade

Handelingscontext

- De plaatwerker carrosserie dient tijdens zijn ganse dag aandachtig te zijn omdat zijn werk invloed kan hebben op de veiligheid van de wagen
- Hij moet oog hebben voor kwaliteit en de tevredenheid van de klant door met zorg, precisie en toewijding te werken

- Hij moet aandacht hebben voor gevaarlijke situaties: vb. tijdens het lassen en slijpen aandacht hebben voor brandveiligheid
- Hij moet omzichtig omgaan met grondstoffen en producten (anders kans op hechtingsproblemen, roestvorming) rekening houdend met veiligheidsvoorschriften
- Hij moet zorgvuldig en nauwkeurig omgaan met machines en gereedschappen: lasapparaat, slijpmachine, hamer, tas, meet- en richtapparatuur

Autonomie

Is zelfstandig in

- Het plannen van de eigen werkzaamheden binnen een voorgeschreven volgorde en op basis van de werkfiche
- Het voorbereiden van zijn werkplek en het voertuig
- Het bijdragen tot het bepalen welke onderdelen vervangen moeten worden
- Het opsporen en melden van extra schade
- Het herstellen en/of vervangen van al dan niet dragende onderdelen
- Het kitten en/of aanbrengen van corrosiewerende producten
- Het invullen van opvolgdocumenten en informatie doorgeven aan de betrokkenen
- Het sorteren van afval

Is gebonden aan

- de voorschriften van de constructeur
- de richtlijnen van zijn verantwoordelijke
- milieu- en veiligheidsvoorschriften
- de werkfiche

Doet beroep op

- de verantwoordelijke indien iets anders dient te gebeuren dan op de werkfiche aangegeven is (vb. vervangen ipv herstellen)
- de verantwoordelijke om samen met hem te bepalen welke onderdelen vervangen dienen te worden bij schade niet vermeld op de werkfiche

Verantwoordelijkheid

- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Voert de werkzaamheden uit op basis van een werkfiche of aanwijzingen van een verantwoordelijke
- Heeft oog voor defecten en schade die niet op de werkfiche staan
- Bereidt de werkplek en het voertuig voor
- Vult de opvolgdocumenten van de interventie in en geeft de informatie door aan de betrokkenen
- Ruimt de werkzone op, maakt ze schoon en voert een basisonderhoud uit aan gereedschappen en installaties
- Controleert de geometrie van het chassis, de zelfdragende carrosserie, het onderstel, ... en buigt vervormde carrosserie-elementen weer recht of vervangt ze
- Herstelt en/of vervangt al dan niet dragende plaatonderdelen in functie van de voorschriften van de constructeur
- Brengt kitten en corrosiewerende producten aan

